

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง การแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด
กรณีหัวหน้าหน่วยงานของรัฐกระทำละเมิด

สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ได้มีหนังสือที่ สอชช. ๑๐๐๐/๑๒๑๓ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาสรุปความได้ว่า สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานของรัฐประเภทองค์การมหาชน ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารตามมาตรา ๔๓ แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๖

ปรากฏข้อเท็จจริงว่าอดีตผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (นายไตรรัตน์ ฉัตรแก้ว) ได้กระทำละเมิดต่อสำนักงานฯ จนเป็นเหตุให้สำนักงานฯ ได้รับความเสียหายหรือได้รับความเสียหายร้ายแรง แล้วแต่กรณี ในกรณีดังต่อไปนี้

๑. นำเงินงบประมาณของสำนักงานฯ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท ไปใช้จ่ายในงานทอดกฐินสามัคคี ณ วัดแห่งหนึ่งในจังหวัดบุรีรัมย์ เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๖ คณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติมีมติที่ประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวินัยร้ายแรงภายหลังจากนั้น จึงมีมติที่ประชุมในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ให้เลิกจ้างและให้ออกจากตำแหน่งโดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป ต่อมา เมื่อคณะกรรมการสอบวินัยร้ายแรงดำเนินการสอบสวนเสร็จ จึงสรุปรายงานผลการสอบต่อคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติจึงมีคำสั่งให้ออกจากตำแหน่งโดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ให้เลิกจ้างและให้ออกจากตำแหน่ง ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ และมีคำสั่งให้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดสำหรับเงินที่ใช้จ่ายไปดังกล่าว

๒. นำเงินงบประมาณของสำนักงานฯ จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท ไปใช้จ่ายการสนับสนุนการแข่งขันกอล์ฟการกุศลของคณะนักศึกษา วปอ. ๒๕๕๖ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ คณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติมีมติที่ประชุมแต่งตั้งคณะกรรมการสอบวินัยและตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดสำหรับเงินดังกล่าว ภายหลังจากนั้นจึงมีมติที่ประชุมในวันที่ ๙ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ให้เลิกจ้างและให้ออกจากตำแหน่ง โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป ต่อมา คณะกรรมการสอบวินัยดำเนินการสอบสวนเสร็จและสรุปรายงานผลการสอบต่อคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ คณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติจึงมีคำสั่งให้ออกจากตำแหน่ง โดยให้มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่มีคำสั่งให้เลิกจ้างและให้ออกจากตำแหน่ง ซึ่งมีผลตั้งแต่วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๙๑๓/๑๕๗ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ในการนี้สำนักงานฯ ขอรหรือว่า

๑. กรณีผู้อำนวยการฯ กระทำละเมิดต่อสำนักงานฯ เสียเอง ใครจะเป็นผู้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

๒. ถ้าพ้นจากตำแหน่งผู้อำนวยการฯ ไปแล้ว กลายเป็นอดีตผู้อำนวยการฯ แต่ได้กระทำละเมิดต่อสำนักงานฯ ในขณะที่ดำรงตำแหน่งอยู่ ใครจะเป็นผู้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหารือของสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) โดยมีผู้แทนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) และผู้แทนสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า ข้อ ๘^๑ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐแห่งใด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด แต่โดยที่ข้อ ๘ มิได้กำหนดกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐกระทำให้เกิดความเสียหายว่ากรณีดังกล่าวผู้ใดจะเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด จึงต้องพิจารณาโดยถือว่าหัวหน้าหน่วยงานของรัฐเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ และให้ผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น เป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ซึ่งกรณีดังกล่าวจะใช้เมื่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่กระทำให้เกิดความเสียหายนั้นยังดำรงตำแหน่งอยู่ ส่วนกรณีที่หัวหน้าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งไปแล้ว ผู้ที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานของรัฐในขณะที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

สำหรับข้อหารือนี้เมื่อสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับพระราชกฤษฎีกากำหนดหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกฤษฎีกากำหนดหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๔๗ ดังนั้น สำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) จึงเป็นหน่วยงานของรัฐที่อยู่ภายใต้บังคับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และเมื่อปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติได้กระทำให้เกิดความเสียหายแก่สำนักงานส่งเสริม

ข้อ ๘ เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐแห่งใด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าจะเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดขึ้นคณะหนึ่งโดยไม่ชักช้า เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้นั้นต้องชดใช้

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้มีจำนวนไม่เกินห้าคน โดยแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นหรือหน่วยงานของรัฐอื่นตามที่เห็นสมควร

กระทรวงการคลังอาจประกาศกำหนดว่าในกรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นมีมูลค่าความเสียหายตั้งแต่จำนวนเท่าใด จะให้มีผู้แทนของหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้

ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ ให้กำหนดเวลาแล้วเสร็จของการพิจารณาของคณะกรรมการไว้ด้วย

อุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน) ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดในขณะที่ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ ดำรงตำแหน่งอยู่ จึงต้องเป็นผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปของผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริม อุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ ซึ่งหมายถึงคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรม ซอฟต์แวร์แห่งชาติ เนื่องจากคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ เป็นผู้ที่มีอำนาจควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารทั่วไปของสำนักงานฯ และเป็นผู้จ้าง หรือเลิกจ้างผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ ทั้งนี้ ตามมาตรา ๒๐^๖ และมาตรา ๒๔^๗ วรรคสอง แห่งพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ แห่งชาติ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยเมื่อคณะกรรมการบริหารสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรม ซอฟต์แวร์แห่งชาติมีมติแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดแล้ว ประธานกรรมการจะเป็นผู้ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งดังกล่าว

ส่วนกรณีผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติพ้นจาก ตำแหน่งแล้ว นั้น ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดกรณีนี้ จึงหมายถึงผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติคนใหม่หรือผู้รักษาการ ในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติ ซึ่งเป็นไปตามข้อ ๘^๘ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ฯ ทั้งนี้ ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติคนใหม่ หรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์แห่งชาติต้องมีได้ มีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในเรื่องที่จะสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดนั้น

(นายดิศทัต โทตระกิตย์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กรกฎาคม ๒๕๕๘

^๖ มาตรา ๒๐ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลสำนักงานให้ดำเนินกิจการตามที่กำหนด ไว้ในวัตถุประสงค์และอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๗ และมาตรา ๘ และให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) กำหนดนโยบายการบริหาร และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของสำนักงาน

(๒) อนุมัติแผนการลงทุน แผนการเงิน และงบประมาณของสำนักงาน

(๓) ควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไป ตลอดจนอรรถะเทียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไปของสำนักงาน การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงาน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง การบรรจุ การแต่งตั้ง วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ การอุทธรณ์การลงโทษของเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง การเงิน การพัสดุ สวัสดิการ และการให้บริการข้อมูล การเผยแพร่ หรือการนำข้อมูลไปใช้

(๔) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสำนักงาน

^๗ มาตรา ๒๔ ให้สำนักงานมีผู้อำนวยการคนหนึ่งซึ่งมาจากการจ้าง

คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจจ้างและเลิกจ้างผู้อำนวยการ

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาผู้อำนวยการ ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของคณะกรรมการ

^๘ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น